

PRIVAT

Update

SVEA

#2 2019

Oväntade utgifter?

Svenskarna dåligt rustade

Går du sällan till banken?

I så fall är du i gott sällskap

Pensions-
skolan: Så
maximerar du
din pension

Tog du tåget på semestern?

Innehåll Nr 2 2019

- 4** Svenskarna dåligt rustade för oväntade utgifter
27% av svenskarna klarar inte en oväntad utgift på mer än 5 000 kronor.

- 6** Drömmarna som svenskarna väljer bort av ekonomiska skäl
Storslagna drömmar är det många som har. Men dessa tenderar att dra iväg kostnadsmässigt.

- 8** Svenskarna går sällan till banken
Långa köer och dåliga öppettider. Att besöka sitt bankkontor är något som inte verkar vara uppskattat.

- 10** Tog du tåget på semestern?
Inför semestern var intresset för tågresor enormt, och medlemsantalet i tåggrupper i sociala medier ökade markant.

- 14** Tänk på det här innan klockan slår tolv
Årsskiftet närmar sig med nya lagar och regler som påverkar privatekonomin. Vad är det egentligen som händer i plånboken?

- 16** Hyr ut din bostad och få extrapengar
I bostadsbristens Sverige kan det vara en bra idé att hyra ut en del av sin bostad.

- 18** Pensionskolan
De flesta sparar till sin pension i decennier, vare sig de vet om det eller inte. En vacker dag är det dags att ta ut den. Då gäller det att tänka rätt.

Svenskarna dåligt rustade för oväntade utgifter **4**

Pensionskolan

De flesta sparar till sin pension i decennier, vare sig de vet om det eller inte. En vacker dag är det dags att ta ut den. Då gäller det att tänka rätt.

14

Tänk på det här innan klockan slår tolv

22 Cash is... history!
Digitaliseringen syns nu även i plånboken, som allt mer sällan innehåller kontanter. Vad använder vi i stället?

Tog du tåget på semestern? **10**

18

6

**Drömmarna som
Svenskarna väljer bort**

8

**Svenskarna
går sällan till
banken**

22

Cash is... history!

Pengar är inte allt – men viktigt

När vi beslöt att låta Novus undersöka hur svenskarna ser på sin ekonomi, kunde vi inte drömma om hur intressanta resultaten skulle bli. Men inte alltid särskilt uppmuntrande. Fler än vi trodde har svårt att skaffa fram pengar till en ny diskmaskin. Och många tvingas ge avkall på drömmar om viktiga saker som utbildning och giftermål på grund av att de har för ont om pengar.

Här har Svea en viktig uppgift: Vi vill hjälpa människor att få en bättre privatekonomi. För att nå dit behöver man inte vara ett geni eller komma på en ny affärsidé som leder till miljoninkomster. Nej, man kan göra mycket med det man har. Genom att tänka rätt, tidigt vänja sig vid att spara och förstå när det är bra att låna och när man ska låta bli – det kommer man långt med. Men det kräver kunskap. Det har vi på Svea, och den vill vi dela med oss av. Bland annat genom att ge ut den här tidningen.

I det här numret av Update Privat kan du läsa mycket om vår undersökning, och mycket annat som rör dina pengar i vardagen. Du som vill ha en ordnad ekonomi även som pensionär kan ha stor glädje av vår pedagogiska pensionskola. Privatekonomen Annika Creutzer har lusläst regeringens höstbudget och ger tips om vad du ska tänka på inför nyår. Och så berättar vi om vad som gäller för dig som kan och vill öka dina inkomster genom att hyra ut din bostad.

Trevlig läsning!

*Vi vill
hjälpa
människor
att få en bättre
privatekonomi.*

Lennart Ågren
Vd, Svea Ekonomi

Svenskarna dåligt rustade för oväntade utgifter

27 % av svenskarna klarar inte en oväntad utgift på mer än 5 000 kronor. För var femte svensk går smärtgränsen redan vid 3 000 kronor.

O förutsedda händelser kan inträffa när som helst och ofta innebär det oväntade utgifter – något som långt från alla tagit höjd för i sin hushållsbudget. En färsk Novus-undersökning från oss på Svea visar att hela 27 procent av svenska folket inte klarar en oväntad utgift på mer än 5 000 kronor. För var femte svensk går smärtgränsen redan vid 3 000 kronor. Och skillnaden mellan kvinnor och män är påtaglig.

I vår nya rapport "Låt oss prata pengar" framkommer det att många svenskar är dåligt rustade när det oväntade inträffar. Om exempelvis diskmaskinen går sönder och behöver ersättas med en ny om 5 000 kronor skulle det ställa till problem för mer än var fjärde svensk.

– Öväntade händelser och utgifter kan ingen värja sig mot. Något som alla däremot kan påverka är hur pass hårt det slår mot privatekonomin. Alla bör ha en buffert. Det handlar inte om att ha pengar över om något inträffar, utan snarare när det inträffar. Om bilen går sönder eller om du upptäcker fuktskador i huset är 5 000 kronor inte mycket att trösta sig med, säger Helena Klein, Affärsområdeschef för Privatlån och Spar på Svea.

Hur väl rustade svenskarna är för den här typen av utgifter varierar stort mellan kvinnor och män. Bland kvinnorna uppger 25 procent att de inte klarar en oväntad utgift på mer än 3 000 kronor. Motsvarande siffra bland män är 15 procent.

Men det är inte bara vid oförutsedda händelser som svenskarnas hushållsbudget spräcks. Närmare tre av tio svenskar menar att de har svårt att få pengarna att räcka till under semestertider.

– Det kanske upplevs som tråkigt att lägga undan pengar varje månad, men det är lika viktigt som värdefullt att ha ett sparande. Att behöva vända på varenda krona och ha ångest över att ekonomin inte ska gå ihop kan ha stor inverkan på ens välmående. Framför allt under semestertider då många vill unna sig lite extra, säger Helena.

”Oväntade utgifter kan ingen värja sig emot men alla måste ha en buffert.”

Helena Klein

Så här svarade deltagarna

Hur stor oväntad utgift skulle din ekonomi klara av?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år
Under 500 kr	3 %	4 %	3 %	4 %	4 %	3 %	3 %
500-999 kr	3 %	2 %	4 %	5 %	2 %	3 %	4 %
1 000-2 999 kr	13 %	9 %	18 %	21 %	13 %	10 %	10 %
3 000-4 999 kr	8 %	7 %	9 %	9 %	9 %	7 %	6 %
5 000-9 999 kr	9 %	9 %	9 %	10 %	9 %	8 %	11 %
10 000-19 999 kr	8 %	9 %	6 %	10 %	6 %	11 %	5 %
20 000-29 999 kr	7 %	6 %	7 %	11 %	8 %	4 %	3 %
30 000-40 999 kr	7 %	7 %	7 %	5 %	9 %	9 %	4 %
50 000-99 999 kr	10 %	11 %	8 %	6 %	11 %	10 %	10 %
Över 100 000 kr	26 %	32 %	20 %	14 %	26 %	29 %	36 %
Min ekonomi klarar inte oväntade utgifter	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	2 %	3 %
Vet ej	4 %	2 %	6 %	4 %	2 %	5 %	5 %

Om undersökningen

Undersökningen är genomförd av Novus. Totalt har 1 090 webbintervjuer genomförts bland allmänheten 18–79 år i Novus riksrepresentativa och slumpmässigt rekryterade Sverigepanel under perioden 18–25 februari 2019. Svarsfrekvensen var 62 procent.

Vill du veta mer

Vill du veta mer om undersökningen är du välkommen att kontakta Patrik Widlund, CMO, Svea Ekonomi på telefon 070-529 42 00 eller mejl patrik.widlund@svea.com

Drömmarna som svenskarna v

Storslagna drömmar om allt från en utbildning, ett drömboende eller en resa är det många som har. Men dessa tenderar att dra iväg kostnadsmässigt. Vår nya rapport "Låt oss prata pengar" visar att nästan varannan svensk har hindrats från att fullfölja sina drömmar på grund av en begränsad ekonomi.

Många människor hindras idag från att förverkliga sina drömmar för att de inte har råd att uppfylla dem. Det uppger 47 procent av svenskarna i rapporten *Låt oss prata pengar*. De drömmar som svenskarna främst måste avstå från är resor, köp av bostad och utbildning. Barnfamiljer visar sig vara ännu mer begränsade än hushåll utan barn, framför allt när det kommer till utlandsresor. Att elitidrotta, bilda familj och gifta sig är däremot något som svenskarna inte låter ekonomin hindra dem från att göra.

Trots att många har en begränsad ekonomi visar undersökningen att endast en av fem svenskar planerar att låna pengar det närmaste året. Och de som planerar att låna kommer främst att låna till sin drömbostad, följt av renovering av bostaden och att köpa bil.

– Begränsad ekonomi kan bli ett hinder för de saker man vill uppnå i livet. Att utbilda sig kan spela en avgörande roll för framtiden och därför ska inte pengar vara det som håller en tillbaka. Lägger man pengar på en utbildning blir det en investering i sig själv och kommer sannolikt att generera mer pengar i framtiden än om man inte hade utbildat sig.

När det gäller bostad är det självklart att behöva låna pengar. Här finns bra lösningar med bolån, men också privatlån, för att kunna fullfölja drömmen om en bostad, säger Helena Klein, Affärsområdeschef för Privatlån och Spar på Svea Ekonomi.

Vill du veta mer

Vill du veta mer om undersökningen är du välkommen att kontakta Patrik Widlund, CMO, Svea Ekonomi på telefon 070-529 42 00 eller mejl patrik.widlund@svea.com

Så här svarade deltagarna

Har du någon gång hindrats från att fullfölja en dröm på grund av ekonomiska skäl?

	Totalt	Barn i hushållet	Ej barn i hushållet
Ja, resa utomlands	25 %	30 %	22 %
Ja, köpa en bostad	23%	23 %	23 %
Ja, en utbildning	8 %	9 %	7 %
Ja, starta ett företag	5 %	6 %	4 %
Ja, volontärarbete	4 %	5 %	3 %
Ja, ta körkort	3 %	2 %	3 %
Ja, gifta mig	3 %	4 %	2 %
Annat	2 %	3 %	2 %
Ja, bilda familj	1 %	1 %	2 %
Ja, elitidrotta	1 %	1 %	0 %
Nej	47 %	40 %	51 %
Vet ej	6 %	6 %	5 %

Vad kommer du/kommer kanske att låna pengar till närmsta året?

	Totalt
Köpa bostad	41 %
Renovera bostad	26 %
Köpa bil	21 %
Betala av smålån, t ex kreditkortsräkning och ofördelaktiga lån	7 %
Semesterresa	2 %
Konsumtion, t ex kläder, inredning och elektronik	2 %
Stora livshändelser, t ex bröllop, 40-årsfest	2 %
Julklappar	0 %
Presenter till nära och kära	0 %
Annat	12 %
Vet ej	7 %

Har du planer på att ta lån under det närmsta året?

	Totalt
Ja	8 %
Kanske	12 %
Nej	79 %
Vet ej	2 %

Om undersökningen

Undersökningen är genomförd av Novus. Totalt har 1 090 webbintervjuer genomförts bland allmänheten 18–79 år i Novus riksrepresentativa och slumpmässigt rekryterade Sverigepanel under perioden 18–25 februari 2019. Svarsfrekvensen var 62%.

Äljer bort av ekonomiska skäl

Topp 5 drömmar som svenskarna väljer bort av ekonomiska skäl:

1 Resa utomlands

2 Köpa en bostad

3 Utbilda sig

4 Starta ett företag

5 Volontärarbete

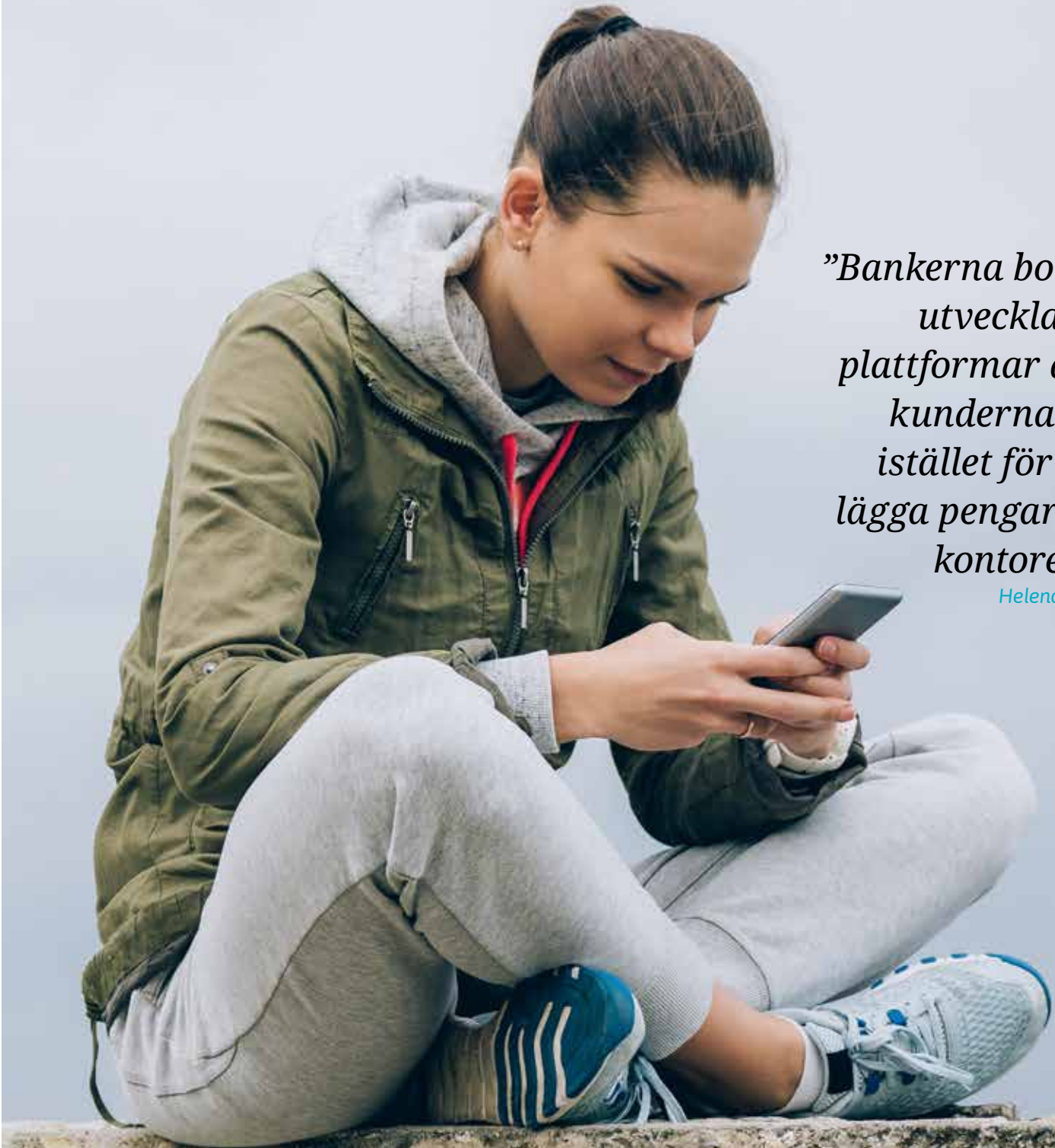
”Att lägga pengar på en utbildning kan vara en investering i din framtid.”

Helena Klein

Svenskarna går sällan till banken

*”Bankerna borde
utveckla de
plattformar där
kunderna är,
istället för att
lägga pengar på
kontoren.”*

Helena Klein

Långa köer och dåliga öppettider. Att besöka sitt bankkontor innebär allt som oftast ett ofrivilligt avbrott i vardagen och något som inte verkar vara uppskattat. Vår nya Novus-undersökning visar nämligen att endast två procent av svenskarna föredrar att göra sina bankärenden på ett bankkontor.

Digitaliseringen och smarta telefoner har gett svenskarna nya möjligheter att hantera sina bankärenden. Endast två procent av svenskarna föredrar att hantera sina ärenden hos ett bankkontor. Det framgår i vår senaste rapport "Låt oss prata pengar".

Istället dominerar de digitala alternativen. Närmare varannan svensk föredrar att hantera sin ekonomi via datorn. Nästan lika många, 39 procent, använder främst mobilen. Där kan dock stora skillnader utläsas mellan åldersgrupperna, bland svenskar i åldrarna 18–29 år är mobilen det klart populäraste alternativet. Hela 67 procent i den yngre åldersgruppen uppger att de fördrar mobilen för löpande ärenden.

– I och med digitaliseringen har finanssektorn utvecklats i en rasan-de fart. Detta gäller givetvis också bankerna och den service de erbjuder sina kunder. Många traditionella banker lägger dock fortfarande mycket pengar på fina lokaler – en prioritering som kanske inte är helt rätt. Vår undersökning visar klart och tydligt att

Så föredrar svenskarna att hantera sina löpande bankärenden:

1 Datorn	48 %
2 Mobilen	39 %
3 Surfplattan	8 %
4 Bankkontor	2 %
5 Post	1 %

Vill du veta mer

Vill du veta mer om undersökningen är du välkommen att kontakta Patrik Widlund, CMO, Svea Ekonomi på telefon 070-529 42 00 eller mejl patrik.widlund@svea.com

svenskarna inte ser något större behov av bankkontoren, varför bankerna istället skulle kunna lägga pengarna på att utveckla de plattformar där kunderna befinner sig, säger Helena Klein, Affärsområdeschef för Privatlån och Spar på Svea Ekonomi.

Svenskarna går sällan till banken

Att svenskarna inte längre föredrar att

hantera sina ärenden på ett bankkontor framgår tydligt när det kommer till hur ofta svenskarna faktiskt besöker sin bank fysiskt. Var tredje svensk uppger nämligen att de gör det max en gång vart tredje år. Och knappt varannan svensk, 49 procent, besöker ett bankkontor årligen. Endast fem procent uppger att de går till banken varje månad.

Så här svarade deltagarna

På vilket sätt föredrar du att hantera dina löpande bankärenden?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år
Datorn	48 %	56 %	40 %	28 %	37 %	56 %	79 %
Mobilen	39 %	35 %	44 %	67 %	52 %	25 %	7 %
Surfplattan	8 %	5 %	11 %	1 %	8 %	13 %	10 %
Bankkontor	2 %	2 %	2 %	1 %	3 %	2 %	1 %
Post	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %
Telefonsamtal	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %
Annat	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
Hanterar inte bankärenden själv	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	3 %	0 %
Vet ej	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %

Hur ofta gör du ett fysiskt besök hos din bank när du har ett ärende privat?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år
Flera gånger i veckan	2 %	3 %	0 %	0 %	1 %	1 %	4 %
En gång i veckan	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %
Flera gånger i månaden	1 %	2 %	1 %	0 %	0 %	2 %	2 %
En gång i månaden	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	3 %
En gång i kvartalet	7 %	6 %	7 %	2 %	5 %	11 %	8 %
En gång per halvår	13 %	11 %	14 %	10 %	11 %	13 %	18 %
En gång om året	24 %	25 %	23 %	21 %	26 %	27 %	19 %
Vartannat år	12 %	13 %	11 %	9 %	15 %	13 %	10 %
Vart tredje år	7 %	8 %	7 %	9 %	11 %	5 %	2 %
Mer sällan än vart tredje år	20 %	21 %	20 %	33 %	20 %	12 %	19 %
Besöker aldrig banken fysiskt	12 %	9 %	14 %	12 %	11 %	15 %	9 %
Vet ej	2 %	2 %	2 %	3 %	0 %	1 %	3 %

Om undersökningen

Undersökningen är genomförd av Novus. Totalt har 1 090 webbintervjuer genomförts bland allmänheten 18–79 år i Novus riksrepresentativa och slumpmässigt rekryterade Sverigepanel under perioden 18–25 februari 2019. Svarsfrekvensen var 62 %.

”Någon gång i livet måste du åka något av specialtågen i Schweiz med fönster i taket så att man kan se bergen. Det liknar inget annat,”

Ufuk Ergovan

Tog du tåget på semestern?

Inför semestern var intresset för tågresa enormt, och medlemsantalet i tåggrupper i sociala medier ökade markant. Men hur gick det till slut? Var vi flera som skippade flyget till förmån för tåget och var upplevelsen i så fall bra?

TrainPlanet är en relativt nystartad resebyrå som växer snabbt. Det senaste året har antalet kunder ökat med 10-15 procent per månad. – Man kan faktiskt tala om en explosionsartad tillväxt. Nu satsar vi på att expandera ut i Europa, säger Ufuk Ergovan.

Det plötsliga tågintresset är speciellt för Sverige. I Europa har man en helt annan vana, eftersom tåget är smidigt och tidseffektivt när man väl befinner sig på kontinenten. För svenskarnas del drivs intresset av flera

faktorer: Klimatångest, tryck från sociala medier, flexibilitet, äventyrlust.

– De olika orsakerna triggar varandra, säger Ufuk Ergovan.

Är resenärerna nöjda med tåget?

Många valde tåget i somras, precis som de lovade i våras. Men blev de nöjda? Enligt Ufuk Ergovan var det många som faktiskt hade negativa förväntningar. Vem har inte hört talas om banarbeten i Danmark, nedrivna kontaktledning, smuts och stängda toaletter?

– Dels är många påverkade av att Sverige har drabbats av många tekniska problem, dels är det många som minns sina tågluffarresor på 70-talet då det var en del som tvingades åka lastvagnar. Men det har gått 40 år och det har hänt mycket, säger Ufuk Ergovan.

De förutfattade meningarna har kommit på skam. Utan att direkt ha fört någon statistik över hur nöjda kunderna är med själva resorna, kan han konstatera att han själv och hans medarbetare har fått vykort, bilder och andra hälsningar från underbara

tågresor. Inte minst från Alperna, som är populärt.

– Någon gång i livet måste du åka något av specialtågen i Schweiz med fönster i taket så att man kan se bergen. Det liknar inget annat, säger Ufuk Ergovan.

Populäraste rutterna

Den populäraste rutten i somras gick till Tyskland, Frankrike, Italien och sedan hem. Näst vanligast var att resa till Spanien via Nederländerna. Många tågloffade också via Balkan hela

vägen ner till Turkiet, som ingår i det europeiska terrailsamarbetet.

– Vill man vara borta länge finns det oändliga möjligheter, säger Ufuk Ergovan, som för sin del är helt såld på de österrikiska nattågen med sina fina restauranger och sovvagnar.

Ufuk Ergovan menar att det är fel att jämföra flyg och tåg, vilket många gör. Flyget tar dig till en plats, punkt slut. Tåget är betydligt mer flexibelt. En fördel som Ufuk Ergovan lyfter fram är att medan flygbolag ofta är privata och kan gå i konkurs, är tågbolagen nästan

alltid statliga. Du riskerar inte att bli strandad, eftersom det alltid finns alternativ när man reser med tåg. Men ofta behöver man ha hjälp att boka biljetter.

– Visst kan saker hända, men vi som är proffs har stenkoll på planeerade trafikstörningar och håller dig informerad. Oväntade problem blir alltid lösta av operatörerna.

Ökat intresse för att tågluffa

Försäljningen av interrailkort fortsätter att öka. Under årets första sju månader såldes 85 procent fler interrailkort jämfört med motsvarande period 2018, enligt företaget Silver-rail som distribuerar tjänsten till svenska återförsäljare.

Vårt mål är att sälja 30 000 kort under 2019 och det ser ut som att vi kommer att nå det målet, säger försäljningschefen Jonas Falk. Det är främst i gruppen vuxna och pensionärer som ökningen märks. – En rolig effekt är att intresset från barnfamiljer har ökat kraftigt.

Eftersom barn upp till 12 år i vuxens sällskap reser gratis med Interrail, så kan semesterresan med tåg bli ett prisvärt alternativ till den traditionella charterresan, säger Jonas Falk som också konstaterar att det innebär att en ny generation lär sig att resa med tåg i stället för med flyg.

Fakta om Interrail

Interrailkortet erbjuder många varianter, i korthet innebär det att du köper ett kort laddat med ett visst antal resdagar. Alla europeiska medborgare kan resa med Interrail-kortet oavsett ålder. Rabatt ges till ungdomar upp till 27 år och för seniorer över 60 år. Barn upp till 12 år reser gratis i sällskap av en vuxen med Interrailkort (dock får max två barn per vuxen hänga med).

Kortet fungerar som tågbiljett på nästan alla tåg i hela Europa och du får tillgång till 37 järnvägs- och färjebolag i 31 länder. Ibland måste du dock boka, och betala för, platsbiljett.

Mer information hittar du här: <https://europarunt.se/interrail/>

SIFFROR KRING TÅGRESANDE

BOKNINGARNA AV SJ-BILJETTER inför sommarens semesterresor perioden juni-augusti ökade med 32 procent, jämfört med förra året. Bland de som planerade att resa kollektivt under Sverigesemestern valde mer än hälften (65 procent) tåget, enligt en Sifo-undersökning från SJ.

Källa: SJs presstjänst

SÅ PÅVERKAR KLIMATDEBATTEN AFFÄRSRESENÄRERNA:

Var tredje väljer tåget framför bilen. Den pågående klimatdebatten påverkar såväl de enskilda affärsresenärerna som företagens resepolicy. Den vanligaste effekten av affärsresenärernas ökande fokus på miljön är att de väljer tåget framför bilen. Var tredje affärsresenär, 33 procent, uppger att de väljer tåget framför bilen när så är möjligt. När samma fråga ställdes för ett år sedan var siffran betydligt lägre, 14 procent. 29 procent säger att de väljer tåget framför flyg när så är möjligt – att jämföra med 24 procent för ett år sedan. Att SJ ser ett ökat intresse för miljö-kalkyler hos företagskunder påverkar också efterfrågan på tågresor. Fler väljer tåget när de vet att 50 000 tågresor mellan Göteborg och Stockholm ger samma koldioxidpåverkan som en enda flygresa. Motsvarande siffra för bilen är 25 000 tågresor.

Källa: sj.se

BRA SAJT MED KONKRETA BRA TIPS kring klimatsmart resande och resmål: klimatsmartsemester.se

Polisen får som den vill: Säkrare id-kort föreslås

Polisen vid NBC (Nationellt Bedrägericentrum) har länge krävt skärpta krav för svenska id-handlingar. Anledningen är att dagens id-handlingar, som får utfärdas av såväl banker som andra företag, är alltför lätta att förfalska. Det gäller även dagens körkort.

Nu kan kravet bli verklighet. En statlig utredning föreslår att endast pass och statliga identitetskort ska gälla från och med den 1 januari 2022, och att det endast är Polismyndigheten som ska få utfärda dessa handlingar.

Källa: Bolagsverket.se

Rekordmånga vill ha skuldsanering

Intresset för skuldsanering är större än någonsin, visar nya siffror. Aldrig tidigare har så många privatpersoner ansökt om skuldsanering som under årets första sex månader.

– Det finns ett stort behov, säger Per-Olof Lindh, enhetschef på Kronofogden. Många människor har levt i ekonomisk utsatthet i årtal.

Det är bra att fler nu tar steget att ansöka om skuldsanering.

Det var efter en lagändring i november 2016 som antalet ansökningar om skuldsanering började stiga kraftigt och fram till den sista juni i år hade nästan 10 900 personer ansökt. Det motsvarar en ökning med cirka 15 procent jämfört med första halvåret i fjol, och en ökning med nästan 4 procent jämfört med förra rekordåret 2017. Antalet ansökningar ökar i alla län förutom Kalmar, Norrbotten, Jämtland och Värmland.

För att motverka överskuldssättning vill Kronofogden nu inleda en satsning på att minska antalet personer som

har haft skulder i mer än 20 år. Tanken är då att utöka informationen om möjligheten att söka skuldsanering. För att kunna genomföra det arbetet har myndigheten begärt ytterligare 80 miljoner kronor under perioden 2020–2022.

Källa: Kronofogden

Illustration: Anna Windborne

DATA

Konkurser listas i insolvensregister

Från och med den 1 juni i år ska alla EU-länder upprätta nationella register över de företag och privatpersoner som är försatta i konkurs, samt företag som är föremål för företagsrekonstruktion.

Registret syftar till att göra det lättare för borgenärer att bevaka sin rätt inom hela EU. I Sverige sköts registret av Bolagsverket och Kronofogden.

Informationen i insolvensregistret ska från och med den 20 juni 2021 kopplas samman elektroniskt i den europeiska e-juridikportalen. Informationen i registren hos de olika medlemsstaterna kommer då att finnas samlad och bli sökbar för intressenter i samtliga medlemsstater.

Källa: regeringen.se och Bolagsverket

Tänk på det här innan k

Årsskiftet närmar sig med nya lagar och regler som påverkar privatekonomin. Vad är det egentligen som händer i plånboken? Vi frågade den privatekonomiska experten Annika Creutzer.

En av de största nyheterna berör höginkomsttagarna, som gynnas av att värnskatten försvinner. Den betalas i år av omkring 400 000 personer som tjänar mer än cirka 60 000 kronor i månaden. Dessa har fått betala en påbyggnad med 5 procentenheter på den 20 procentiga statliga skatten. Nu tas alltså påbyggnaden på 5 procentenheter bort.

–Höginkomsttagare som har mycket övertid att ta ut i pengar, vinner på att vänta med det till efter årsskiftet. Eftersom arbetsgivaren lägger övertidsersättningen ovanpå den vanliga lönen, kan man få betala värnsskatt om det sker på den här sidan årsskiftet, men slipper den senare, säger Annika Creutzer.

Pensionärer

Pensionärer får sänkt skatt. Det gäller alla över 65 som har en pension på mer än 17 000 kronor i månaden. Samtidigt höjs garantipensionen med ett par hundralappar i månaden.

En annan nyhet är att pensionsåldrarna höjs med början nästa år och gäller alla som är födda 1959 och senare. Lägsta ålder för att ta ut allmän pension höjs från 61 till 62 års ålder. Även den så kallade LAS-åldern höjs från 67 till 68 år. Det gäller alltså dem som är födda 1953 och senare. Med LAS-ålder menas att arbetsgivaren inte kan tvinga personer under 68 år att gå i pension. År 2023 kommer LAS-åldern att höjas till 69. Det här kan innebära en fördel för dig om din arbetsgivare vill att du går i pension och ni hamnar i en förhandling om detta.

–I det läget kan det vara dumt att "förhandla ut sig" till dagens villkor. Om du väntar med förhandlingen till nästa år, kommer arbetsgivaren att vara än mer angelägen att ge dig ett fördelaktigt avtal, säger Annika Creutzer.

När det gäller pension påpekar hon att det råder en missuppfattning om att det inte längre finns något privat avdragsgillt pensionssparande. Det stämmer faktiskt inte. Om du är anställd utan tjänstepension hela inkomståret eller har enskild firma, har du rätt att pensionsspara upp till 35 procent av din bruttolön och få skatteavdrag för det.

–Men pengarna ska in före årsskiftet. Kolla med pensionsbolaget att det verkligen blir rätt, säger Annika Creutzer.

Skatt

I vissa kommuner sänks skatten med i snitt 173 kronor i månaden. Det gäller kommuner främst i Norrlands inland som har hög skatt och där inkomsterna är låga.

–Men de pengarna kommer man att få vänta på. Arbetsgivare följer den vanliga skattetabellen och beloppet betalas ut som skatteåterbäring när deklarationen 2021 är klar, säger Annika Creutzer.

Bostad

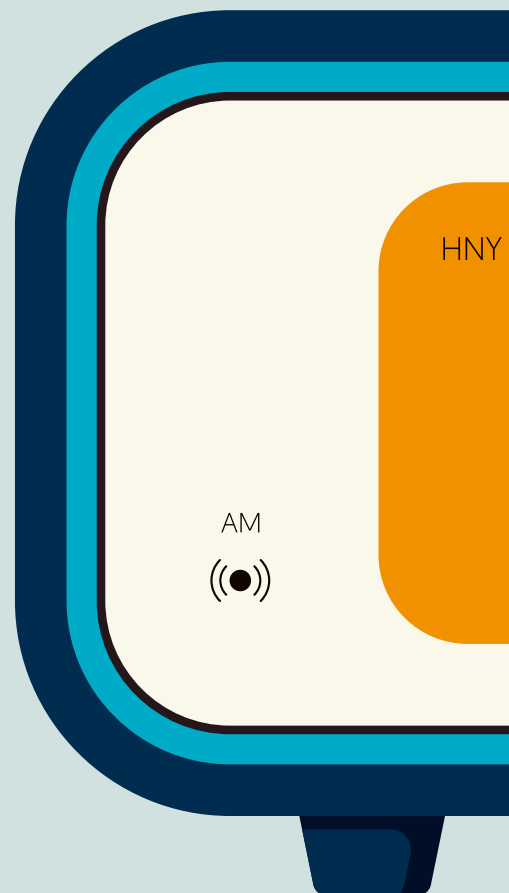
En förbättring för dem som har det sämst ställt är att bostadstillägget för pensionärer höjs nästa år. Då höjs hyrestaket för ogifta till 7 000 kronor. Det innebär för ogifta att högsta bostadstillägg höjs från 5 560 till 6 540.

Den som är gift eller sambo har rätt till hälften.

För dem som har uppskov på reavinstskatt efter tidigare bostadsförsäljningar kommer en nyhet: Taket för uppskovet (som är tillfälligt slopat under perioden 21 juni 2016 till 30 juni 2020) höjs från tidigare 1,45 miljoner till 3 miljoner kronor vid halvårsskiftet. Det innebär att du kan skaffa dig hur stort uppskov du vill fram till 1 juli 2020.

En del funderar på att betala av uppskovet, eftersom det är relativt dyrt. Det beror på att man i dag måste betala skatt på hela uppskovsbeloppet.

–Kan du låna till en ränta under 3,25 procent lönar det sig att utöka sitt bolån för att betala av det. Å andra

lockan slår tolv

sidan har regeringspartierna i uppgörelsen diskuterat att ta bort skatten helt och hållet, och om det sker kanske man inte vill betala av det. Men det arbetet har vad jag vet inte börjat, säger Annika Creutzer.

Rut & Rot

När det gäller rut och rot införs ett krav att man måste betala för arbetet elektroniskt. Skälet är att det ger Skatteverket större möjligheter att kontrollera att betalningen verkligen sker. Men när det gäller rut och rot finns en annan sak att tänka på:

–Eftersom det finns ett tak för hur stort avdrag man får göra (?), kan det vara smart att dela upp större arbeten

och lägga hälften i år och hälften nästa år, säger Annika Creutzer.

Högsta skattereduktion är 50 000 kronor för rut och rot tillsammans per person och år.

Var ute i god tid

Till sist på pekar Annika Creutzer att årets jul- och nyårshelger innehåller många helgdagar och få så kallade bankdagar. Var därför noga med att betala räkningar, genomföra till exempel fondbyten, aktieaffärer, pensionsinbetalningar och så vidare i god tid för att vara säkra på att affärerna hamnar på rätt sida årsskiftet.

”Höginkomsttagare som har mycket övertid att ta ut i pengar, vinner på att vänta med det till efter årsskiftet.”

Annika Creutzer

2020

Hyr ut din bostad och

I bostadsbristens Sverige kan det vara en bra idé att hyra ut en del av sin bostad. Men det är viktigt att skriva ett bra kontrakt och ha koll på vem din hyresgäst egentligen är. Här är vad som gäller.

Du vill hyra ut din hyreslägenhet i andra hand.

Nummer ett är att du måste ha världens tillstånd – även om du lånar ut din hyreslägenhet utan att ta ut någon hyra. Det handlar om världens rätt att veta vem som bor i hens lägenhet. Om värden nekar dig att hyra ut i andra hand, har du en chans till – du kan vända dig till hyresnämnden och hoppas få rätt där. Du hittar länken till rätt ansökningsblankett för att överklaga på www.domstol.se. Om du hyr ut utan tillstånd och värden kommer på det, kan du bli av med ditt förstahandskontrakt.

Hyresnämndens krav för att ge tillstånd är:

- **DET SKA FINNAS ETT "BEAKTANSVÄRT" SKÄL**, exempelvis att du ska studera eller jobba utomlands eller på prov flytta ihop med en ny partner i en annan bostad, och därför inte behöver din bostad för tillfället. Tanken är att ingen långsiktigt ska sitta på ett hyreskontrakt hen egentligen inte behöver.
- **ANDRAHANDSHYRESGÄSTEN MÅSTE VARA SKÖTSAM**, det vill säga kunna lämna referenser och inte ha betalningsanmärkningar.
- **HYRAN MÅSTE VARA "SKÄLIG"**. Du får ta ut lite mer än dina egna hyreskostnader, särskilt om lägenheten är möblerad. Från oktober 2019 har reglerna skärpts, och du får lägga på högst 15% på hyran. Det finns flera sajter på nätet som hjälper dig att räkna ut hur stor andrahandshyra du kan ta ut.

Det är alltid smart att kolla upp andrahandshyresgästen, så att du vet att du får en skötsam person som betalar hyran i tid. Ta referenser och kreditupplysning.

Sen är det dags att skriva kontrakt.

Det är viktigt eftersom du själv fortfarande är ansvarig för vad som händer i lägenheten – men genom kontraktet får din hyresgäst vissa skyldigheter om en skada skulle uppstå. Om du ska hyra ut din förstahandslägenhet i andra hand för längre tid, är det viktigt att avtala bort besittningsrätten. Annars kan din andrahandshyresgäst automatiskt få besittningsrätt efter två år. Med besittningsrätt menas att hyresgästen inte behöver flytta när du vill ha tillbaka lägenheten.

Du kan ladda ner bra mallar från nätet, googla till exempel på "hyresavtal andrahandsuthyrning" och "överenskommelse om att avstå besittningskydd". På Hyresgästföreningens webb finns ett antal matnyttiga blanketter och avtal: hyresgastforeningen.se

Du kan också kolla vad som gäller här: hyresavtal.nu

Du vill hyra ut din bostadsrättslägenhet

Även här är det viktigt att ha tillstånd att hyra ut, denna gång från bostadsrättsföreningens styrelse. Annars kan du förverka din rätt att bo i lägenheten. Om du får tillstånd eller inte och hur stor hyra du får begära beror på hur stadgarna är skrivna. Liksom när det gäller hyreslägenhet måste hyran vara skälig och det finns sajter som hjälper dig att räkna ut vad det är. Boupplysningen.se är ett exempel.

Normalt måste du uppge ett godtagbart skäl för att få tillstånd att hyra ut. Det kan vara studier, jobb på annan ort, flytta ihop på prov. De flesta föreningar godtar inte att man köper en lägenhet i syfte att hyra ut den och inte bo där själv. Liksom när det gäller hyreslägenhet kan du vända dig till hyresnämnden och överklaga föreningens beslut – om den skulle säga nej. Allt fler bostadsrättsföreningar säger kategoriskt nej till att medlemmarna får korttidsuthyra genom tjänster som Airbnb. Anledningen är att det skapar en stor ström av okända som rör sig i fastigheten, vilket oroar en del.

Precis som i fallet ovan bör du skydda dig själv genom ett välskrivet kontrakt och genom att kolla betalningsanmärkningar och ta referenser på din hyresgäst. När det gäller bostadsrätt kan din hyresgäst aldrig få besittningsskydd.

När du hyr ut din hyres- eller bostadsrättslägenhet har du rätt att ta ut en skälig deposition för uthyrningen. Parterna får själva bestämma vad som är skäligt, med hänsyn till om lägenheten är möblerad eller inte. En deposition brukar normalt vara 1–3 månadshyror. Villkoren för depositionen bör skrivas in i hyresavtalet, till exempel hur stor den är, hur den ska betalas tillbaka och under vilka omständigheter depositionen inte betalas tillbaka.

Du vill hyra ut ett rum till inneboende

Om du själv bor kvar i lägenheten och hyr ut ett eller ett par rum, krävs inget tillstånd – vare sig från hyresvärden eller bostadsrättsföreningen. Men hyran måste fortfarande vara skälig, och du behöver ändå ett bra kontrakt

få extrapengar

”Det är alltid smart att kolla upp andrahands-hyresgästen, så att du vet att du får en skötsam person som betalar hyran i tid. Ta referenser och kreditupplysning.”

och god koll på vem som flyttar in i din bostad. Skriv in ordningsregler i kontraktet, till exempel ljudnivå på nätterna, hur köket får utnyttjas och liknande. Tänk också på att du inte får gå in i det uthyrda rummet oanmäld. Din hyresgäst har rätt till sitt privatliv.

Du vill hyra ut ett eller flera rum i din villa

Som villaägare – eller ägare till den ovanligare upplåtelseformen ägarlägenhet – har du större frihet att bestämma själv om och hur du vill hyra ut din bostad. Du behöver inte fråga någon alls. Men du kan tänka precis som i fallet ovan, hyra ut rum till inneboende. Skälig hyra, väl genomtänkt kontrakt och koll av hyresgäst gäller. Du kan hyra ut ett rum i din villa utan att oroa dig för besittningsskydd – det

kan hyresgästen inte få i en privatägd bostad. Om du hyr ut möblerat, tänk på att upprätta en inventarielista och skriva in i kontraktet att hyresgästen har ansvar för det som blir förstört. Dock måste du räkna med att stå för normalt slitage.

Tänk också på att du måste ha en villaförsäkring som täcker skador som kan uppstå på själva huset i den uthyrda delen. Vissa försäkringsbolag har speciella uthyrningsförsäkringar, i andra fall ingår det i den vanliga villaförsäkringen.

Däremot bör hyresgästen ha en egen hemförsäkring om hen skulle bli av med egendom i exempelvis ett inbrott.

Så här ser skattereglerna ut

Skatteverket vill veta om du hyr ut din bostad och hur mycket pengar du

då får in. Men för att uppmuntra fler att på detta sätt bidra till att lindra bostadsbristen, är reglerna ganska generösa. Man får dra av 40 000 kronor per år i schablonavdrag, plus 20 procent av bruttointäkterna per hus. Är man två delägare, delar man på avdragen. Man får inte avdrag för verkliga kostnader, som reparationer, byte av vitvaror eller liknande.

När du har gjort avdragen får du fram ett överskott av uthyrningen, som du måste ta upp i självdeklarationen och skatta för som inkomst. På Skatteverkets hemsida finns en kalkylator som hjälper dig med beräkningen.

Källor: Sveriges domstolar, www.domstol.se, www.boupplysningen.se, www.skatteverket.se

Pensionskolan del 1

De flesta sparar till sin pension i decennier, vare sig de vet om det eller inte. En vacker dag är det dags att ta ut den. Då gäller det att tänka rätt. Artikelserien "Pensionskolan" ger dig en översikt över din ekonomi som pensionär. Här får du del 1 av 4.

Vi tänker oss att du har några få år kvar till pensionen. Vilka summor kommer du att ha att röra dig med den dag du vänder ryggen åt arbetsmarknaden? Om du nu gör det – fler och fler vill behålla en fot kvar i arbetslivet, helt enkelt för att det blir tråkigt att inte bidra till samhället.

Bästa sättet att skaffa dig en överblick är att surfa in på minpension.se. Det fina med minpension.se är att man kan se vad som händer med månadsinkomsten om man väljer att ta ut de olika pensionsdelarna vid olika ålder och på olika lång tid.

3 saker måste du komma ihåg innan du börjar

1 Ingen vet hur länge du kommer att leva, det blir en gissning.

2 Det du får se är en prognos. Den dag du kommer i skarpt läge, det vill säga verkligen ska ta ut pensionen, är det de olika pensionsbolagen du ska ha kontakt med för detaljinformation.

3 De summor som redovisas är i dagens penningvärde. Det betyder att siffrorna förmodligen ändras i framtiden, men förväntningen är att de kommer att visa samma köpkraft som idag, åtminstone vid pensioneringens början.

– I den bästa av alla världar borde man gå in och göra prognoser för sin pension kontinuerligt från det att man är 35. Då kan du till exempel simulera vad som händer med din pension om skulle ta ett stort karriärkliv och få högre lön, eller går ner på deltid.

Det säger Agneta Claesson, informator på Pensionsmyndigheten.

Härifrån kommer din pension

För att göra sina prognoser samlar minpension.se in information från de tre block som bygger upp din pension:

1 Den allmänna pensionen (kommer från staten baserad på din inkomst)

2 Tjänstepensionen (betalas in av dina arbetsgivare)

3 Eventuella privata pensionsförsäkringar (betalas in av dig)

Exakt all information finns inte på minpension.se.

– När du tar kontakt med de enskilda pensionsbolagen för din tjänstepension, kan det mycket väl finnas fler uttagsalternativ för dig att välja på än vad som framgår på minpension.se och direkt hos bolagen kan du också få information om det är något speciellt du bör tänka på just i ditt avtalsområde, säger Agneta Claesson.

Så här kollar du prognosen

Har du aldrig gjort någon pensionsprognos? Okej, då gör vi det tillsammans. Surfa in på minpension.se, så kör vi.

Börja med logga in och registrera dig. Vänta tills dagen efter och logga in på nytt eftersom det tar en stund för alla anslutna bolag att skicka sin information till prognosverktyget.

*Få koll på
din pension,
det är tryggt
för framtiden.*

Du kommer nu direkt till pensionsprognosen, som presenteras i form av ett diagram. Du ser hur stor din första utbetalning väntas bli vid 65 års ålder, och vad som händer när du fyller 70. Om du flyttar markören till "70 år" och klickar till, ser du hur stora utbetalningar du får resten av livet.

Nu kommer det roliga. Uppe till vänster ser du att ringen "Ta ut pension enligt pensionsavtal" är ifylld. Om du i stället klickar i ringen "Ta ut pension vid" får du möjlighet att ändra din pensionsålder och se vad som händer då. Om du exempelvis väljer 69 år, ser du att hela pensionen blir betydligt högre, både de första fem åren och livet ut.

Vanligtvis är stapeln för de första fem åren högre än för resten av livet – varför då? Jo, det beror på att dina arbetsgivare har betalat in tjänstepen-

sion för din räkning som har förvaltats av ett eller flera pensionsbolag. Dessa pensionspengar brukar föreslås att betalas ut under fem år, och sedan återstår bara den allmänna (statliga) pensionen.

Men det går att ändra på.

I de flesta fall tillåter avtalen att du väljer en annan utbetalningstid för tjänstepensionen: tio år, livsvarigt – eller många andra varianter.

För att se vad som då händer, scrolla ner på sidan och klicka på "visa pensionssimulatoren".

Bland rubrikerna i blått till vänster kan du nu klicka på "uttagsålder och uttagstid". Nu får du upp en lista över dina olika tjänstepensioner och kan laborera hur du vill med åldrar och tider. Testa dig fram och se vad som händer med staplarna.

Om du är mitt i karriären och vill göra en pensionsprognos:

Klicka på "Lön och jobb" för att se vad som händer om du får en rejäl löneförhöjning eller om du kanske har fått barn och vill gå ner i arbetstid.

Obs att den allmänna pensionen alltid betalas ut livsvarigt. Det du kan ändra är åldern för när du vill påbörja uttagen.

Fotnot: Minpension.se är en gratis och oberoende webbtjänst som drivs i samarbete mellan Pensionsmyndigheten och pensionsbolagen.

Pensionskolan del 2 ▶

Pensionskolan **del 2**

Det är viktigt att fundera över hur snabbt eller långsamt du vill ta ut tjänstepensionen. Enligt en rapport från AMF väljer allt fler att ta ut sina pensioner under begränsad tid, i stället för livsvarigt. Vad är bäst? Här är del 2 i vår pensionskola.

Medvetenheten om att man kan öka utbetalningstiden för pensionspengen från fem år, och därmed sprida ut pensionsutbetalningarna under längre tid, har ökat. Men fortfarande blir många förvånade när de fyller 70 och det plötsligt kommer in betydligt mindre pengar på kontot..

– Vi på Pensionsmyndigheten får ofta sådana samtal. De tror att något har blivit fel från oss när de får ut flera tusen kronor mindre. Men då har de

inte uppmärksammat att de har valt att ta ut alla tjänstepensionspengarna på bara fem år, säger informatören Agneta Claesson.

Allt fler väljer aktivt att begränsa utbetalningstiden

Men tjänstepensionsbolaget AMF:s rapport visar att allt fler mycket väl förstår att pensionen blir mindre efter fem år och ändå föredrar att begränsa utbetalningstiden. Andelen som vill ha

pengar under 10 års tid har nästan fördubblats sedan 2012 och andelen som vill ha pengar under 15 år har ökat från nära 0 till omkring 5 procent. Och år 2012 var det nästan 60 procent som valde livslånga utbetalningar, medan endast 42 procent gjorde motsvarande val 2018.

Risker med att begränsa utbetalningstiden

Sparekonomer anser detta vara

alarmerande, eftersom man därmed riskerar att stå med mycket låg pension vid 80–90 år. Det innebär en belastning för samhället och en otrygghet för den enskilde. Men det finns också ekonomer som menar att det klokaste är att ta ut så mycket som möjligt så fort man kan. Livet kan ju få ett abrupt slut, och pengarna är ju ändå ihoptjänade – de är dina. Om du lever länge kan de placeras eller användas, när du dör kan de ärvas av dina närstående.

Men vad är bäst då? Agneta Claesson på Pensionsmyndigheten har gjort en spaning:

– De flesta vi pratar med är betydligt piggare än de trodde att de skulle vara vid en viss ålder. En del plockar ut pengar på kort tid för att resa och ha roligt "medan de orkar", men sen visar det sig att de både kan och vill göra saker även senare i livet, säger hon.

Tänk på att skatten påverkas

Ett annat aber är skatten. Den som får stora utbetalningar får också betala mer i skatt, eftersom pension beskattas på samma sätt som lön fast utan jobbskatteavdrag. Tar du ut pengarna före ditt 66:e levnadsår blir skatten ännu högre enligt nu gällande regler. Innan du bestämmer dig för utbetalningstider, kolla därför hur stor skatten blir. Enklast är att gå in på skatteverket.se, och skriva "Räkna ut din skatt" i sökrutan. Eller titta i skattetabellen. Skriv då "skattetabell" i sökrutan. Du fyller i vilken kommun du bor i, och klickar fram din skattetabell. Om du är pensionär och har fyllt 65 år, är det tabell 2 som gäller. Där ser du i kronor hur mycket skatt du får betala vid olika pensionsinkomster.

Den allmänna pensionen betalas alltid ut livsvarigt, men den är flexibel: När du har börjat ta ut den kan du

stoppa den tillfälligt om du exempelvis skulle vilja jobba, alternativt att du enbart tar ut en viss del av pensionen. När jobbet är slut är det bara att köra igång utbetalningarna igen. Du kan också arbeta parallellt med pensionsutbetalningen.

Tjänstepensionen fungerar inte så. När du väl har börjat få utbetalningar, kan du inte ändra ditt beslut om utbetalningstider. Därför är det viktigt att tänka efter före. Tar du ut pengarna snabbt riskerar du att få ut för lite pengar när du blir riktigt gammal och att betala mycket i skatt. Väljer du livsvariga uttag riskerar du att gå miste om pengar du faktiskt har sparat ihop om du dör tidigt.

Läs om pensionskolan del 3 & 4 på svea.com

Pension - ska man ta ut pengarna snabbt eller långsamt?

Cash is... history!

Digitaliseringen syns nu även i plånboken, som allt mer sällan innehåller kontanter. Vad använder vi i stället och varför är vi svenskar beredda att ersätta sedlar och mynt med knapptryck och musklick?

Sveriges första mynt var gjorda av silver och tillverkades på Olof Skötkonungs tid i slutet av 900-talet. På 1600-talet var vi först i Europa med att trycka sedlar. Men är mynt och sedlar på väg bort ur våra liv? Mycket tyder på det. Riksbanken undersöker regelbundet hur vi svenskar betalade för vårt senaste köp – oavsett belopp och vad som köptes. År 2010 svarade 39 procent att de använde kontanter, 2018 var motsvarande siffra nere i 13 procent.

Samtidigt väljer allt fler butiker att inte längre ta emot kontanter. Orsakerna är bland annat att handlarna vill minska risken för rån, samt att kontanthantering kostar pengar. Sammantaget pekar flera trender

mot att Sverige faktiskt kan bli helt kontantlöst redan år 2023.

Varför är Sverige världens mest kontantlösa samhälle (tätt följt av Norge)? Stig Johansson är chefsstrateg på Svea Ekonomi och pekar på flera orsaker:

– Generellt har vi svenskar stor tilltro till ny teknik och till det finansiella systemet. Kontantfritt ligger i handlarnas intressen, och till skillnad från andra länder har vi ingen lagstiftning som tvingar dem att acceptera kontanter. Till detta kommer ett väl fungerande banksystem med bra samarbeten och en hög innovationstakt. Den snabba utbredningen av Mobilt BankID gör sitt till, liksom att betalformen Swish snabbt har blivit så populär.

Sju miljoner har Swish

Idag är runt 70 procent av bankkontoren kontantlösa, över sju miljoner svenskar har Swish och 68 procent av oss använder tjänsten varje månad. Swish har på kort tid seglat upp som ett av landets starkaste varumärken, och ligger nu på fjärde plats efter Ikea, Ica och Volvo, enligt det brittiska undersökningsföretaget Yougov.

– Swish är en finansiell succé som inte bygger på något kontokort och täcker hela konsumentmarknaden. Alla hushåll som har mobiltelefon och bankkonto kan använda Swish. Något liknande finns ingen annanstans.

Stig Johansson menar att Swish snabbt tagit hand om en stor del av varför vi använder kontanter, nämligen

Svenska pengar genom tiderna

Under 1660-talet gavs Europas första sedlar ut av Palmstruchska banken i Stockholm, föregångare till Riksbanken. Orsaken var främst att man gått över till att prägla mynt i koppar i Sverige, men eftersom koppar var mindre värt än silver krävdes stora plåtar för att ersätta små silvermynt. Det största kopparmyntet vägde nästan 20 kilo och var då världens största mynt. Och då framstod sedlar av papper som mer hanterbara. De första sedlarna hade tillverkats i Kina några hundra år tidigare.

– Generellt har vi svenskar stor tilltro till ny teknik och till det finansiella systemet. Kontantfritt ligger i handlarnas intressen, och till skillnad från andra länder har vi ingen lagstiftning som tvingar dem att acceptera kontanter.

gen att betala varandra, för restaurangnotor, köp av begagnade prylar och mycket annat. Men visst har även Swish sina risker.

– Inom ramen för Swish krävs det teknik, mobilnät, el och att båda banker som berörs av transaktionen är tillgängliga. Om någon del av tekniken ligger nere finns inte heller någon backuplösning.

Även om Swish har vuxit med stormsteg är kortbetalningar fortfarande mycket större om man ser till betalningsvolymerna.

Nytt klassamhälle, nya "lyxfällor"

Vilka är då vinnarna och förlorarna i det kontantlösa samhället? Stig Johansson varnar för att vi kan stå inför

ett nytt klassamhälle, som handlar mer om digitalt utanförskap än om dålig ekonomi.

– Över en halv miljon svenskar anser sig leva i ett "digitalt utanförskap", visar undersökningar. Vi inom finanssektorn har ett ansvar att skapa betalningsformer även för dem.

Och att helt avskaffa kontanter tror han inte på.

– Fysiska pengar kommer alltid att behövas, i krissituationer till exempel. Utan ström är det inte många digitala alternativ som funkar i längden.

Vissa individer kan löpa nya risker när pengar och betalningar blir allt för "enkla" att hantera. Att betala kontant lämnar ett konkret avtryck i form av en tom plånbok, jämfört med klick på

köp-knappen.

– Konsumenterna måste även i framtiden kunna känna att de har full kontroll över sin ekonomi och förstå vad de ger sig in i när de väljer till exempel köp på avbetalning eller kredit. Det är ju lättare att förköpa sig när man inte längre använder fysiska pengar. Och det kan vara svårare idag att få en överblick över hur olika sälj företag skickar ut fakturor, i vilka kanaler de kommer, och vad man egentligen har valt, påpekar Stig och framhåller att digitala redskap även kan användas för att ge en bättre överblick av inkomster och utgifter.

God Jul & Gott Nytt År

svea.com

SVEA

Solna
SE-169 81 Solna
Sverige

Evenemangsgatan 31
Tel: +46 8 735 90 00
Fax: +46 8 735 42 09

Göteborg
Box 2149
SE-403 13 Göteborg
Sverige

Otterhällegatan 12 B
Tel: +46 31 17 25 45
Fax: +46 31 711 18 16

Åseda
Box 116
SE-364 21 Åseda
Sverige

Sveavägen 1
Tel: +46 8 735 90 00
Fax: +46 474 716 68

Svea Ekonomi AB (publ)
svea.com
info@svea.com

Org. nr: 556489-2924
Säte: Stockholm

Följ oss i sociala media

